

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనంతవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానందం సుందరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్ధం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, త్ర్యశీతితమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

ఆసస్తమం కులం చైవ పునాతి భరతర్షభ ।
 అర్ధకీలం చ తత్రైవ తీర్థం కురుకులోద్వహా ॥ 83-153॥
 విప్రాణామనుకంపార్థం దర్శిణా నిర్మితం పురా ।
 వ్రతోపనయనాభ్యాం చాప్యపవాసేన వాప్యత ॥ 83-154॥
 క్రియామంత్రైశ్చ సంయుక్తః బ్రాహ్మణః స్యాన్న సంశయః ।
 క్రియామంత్రవిహీనోఽపి తత్ర స్నాత్వా నరర్షభ ।
 చీర్ణవ్రతో భవేద్ విద్వాన్ దృష్టమేతత్ పురాతనైః ॥ 83-155॥
 సముద్రాశ్చాపి చత్వారః సమానీతాశ్చ దర్శిణా ।
 తేషు స్నాతో నరశ్రేష్ఠ న దుర్గతిమవాప్నుయాత్ ॥ 83-156॥
 ఫలాని గోసహస్రాణాం చతుర్థాం విందతే చ సః ।
 తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ తీర్థం శతసహస్రకమ్ ॥ 83-157॥
 సాహస్రకం చ తత్రైవ ద్వే తీర్థే లోకవిశ్రుతే ।
 ఉభయార్థి నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-158॥
 దానం వాప్యపవాసో వా సహస్రగుణితం భవేత్ ।
 తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర రేణుకాతీర్థముత్తమమ్ ॥ 83-159॥
 తీర్థాభిషేకం కుర్వీత పితృదేవార్చనే రతః ।
 సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 83-160॥
 విమోచనముపస్పృశ్య జితమన్యుర్జితేంద్రియః ।
 ప్రతిగ్రహకృతైర్దోషైః సర్వైః స పరిముచ్యతే ॥ 83-161॥
 తతః పంచవతీం గత్వా బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ।
 పుణ్యేన మహతా యుక్తః సతాం లోకే మహీయతే ॥ 83-162॥

యత్రయోగేశ్వరః స్థాణుః స్వయమేవ వృషధ్వజః ।
తమర్చయిత్వా దేవేశం గమనాదేవ సిధ్యతి ॥ 83-163॥

తైజసం వారుణం తీర్థం దీప్యమానం స్వతేజసా ।
యత్ర బ్రహ్మాదిభిర్దేవైః ఋషిభిశ్చ తపోధనైః ॥ 83-164॥

సైనాపత్యేన దేవానామ్ అభిషిక్తో గుహస్తదా ।
తైజసస్య తు పూర్వేణ కురుతీర్థం కురూద్వహ ॥ 83-165॥

కురుతీర్థే నరః స్నాత్వా బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ 83-166॥

స్వర్గద్వారం తతో గచ్ఛేద్ నియతో నియతాశనః ।
స్వర్గలోకమవాప్నోతి బ్రహ్మలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-167॥

తతో గచ్ఛేదనరకం తీర్థసేవీ నరాధిప ।
తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ న దుర్గతిమవాప్నుయాత్ ॥ 83-168॥

తత్ర బ్రహ్మ స్వయం నిత్యం దేవైః సహ మహీపతే ।
అన్వాస్తే పురుషవ్యాఘ్రు నారాయణపురోగమైః ॥ 83-169॥

సాన్నిధ్యం తత్ర రాజేంద్ర రుద్రపత్న్యాః కురూద్వహ ।
అభిగమ్య చ తాం దేవీం న దుర్గతిమవాప్నుయాత్ ॥ 83-170॥

తత్రైవ చ మహారాజ విశ్వేశ్వరమునూపతిమ్ ।
అభిగమ్య మహాదేవం ముచ్యతే సర్వకిల్బిషైః ॥ 83-171॥

నారాయణం చాభిగమ్య పద్మనాభమరిందను ।
రాజమానో మహారాజ విష్ణులోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-172॥

తీర్థేషు సర్వదేవానాం స్నాతః స పురుషర్షభ ।
సర్వదుఃఖైః పరిత్యక్తః ద్యోతతే శశివన్నరః ॥ 83-173॥

తతః స్వస్తిపురం గచ్ఛేత్తిర్థసేవీ నరాధిప ।
ప్రదక్షిణముపావృత్య గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-174॥

పావనం తీర్థమాసాద్య తర్పయేత్ పితృదేవతాః ।
అగ్నిష్టోమస్య యజ్ఞస్య ఫలం ప్రాప్నోతి భారత ॥ 83-175॥

గంగావ్రాదశ్చ తత్రైవ కూపశ్చ భరతర్షభ ।
తిస్రః కోట్యస్తు తీర్థానాం తస్మిన్ కూపే మహీపతే ॥ 83-176॥

తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ స్వర్గలోకం ప్రపద్యతే ।
ఆపగాయాం నరః స్నాత్వా అర్చయిత్వా మహేశ్వరమ్ ॥ 83-177॥

గాణపత్యమవాప్నోతి కులం చైవ సముద్ధరేత్ ।
తతః స్థాణువటం గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ॥ 83-178॥

తత్ర స్నాత్వా స్థితో రాత్రిం రుద్రలోకమవాప్నయాత్ ।
బదరీపాచనం గచ్ఛేద్ వసిష్ఠస్యాశ్రమం తతః ॥ 83-179॥

బదరీం భక్షయేత్ తత్ర త్రిరాత్రోపోషితో నరః ।
సమ్యగ్ ద్వాదశవర్షాణి బదరీం భక్షయేత్ తు యః ॥ 83-180॥

త్రిరాత్రోపోషితస్తేన భవేత్ తుల్యో నరాధిప ।
రుద్రమార్గం సమాసాద్య తీర్థసేవీ నరాధిప ॥ 83-181॥

అహారాత్రోపవాసేన శక్రలోకే మహీయతే ।
ఏకరాత్రం సమాసాద్య ఏకరాత్రోషితో నరః ॥ 83-182॥

నియతః సత్యవాదీ చ బ్రహ్మలోకే మహీయతే ।
తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ॥ 83-183॥

ఆదిత్యస్యాశ్రమో యత్ర తేజోరాశేర్మహాత్మనః ।
తస్మిన్స్తీర్థే నరః స్నాత్వా పూజయిత్వా విభావసుమ్ ॥ 83-184॥

ఆదిత్యలోకం వ్రజతి కులం చైవ సముద్ధరేత్ ।
సోమతీర్థే నరః స్నాత్వా తీర్థసేవీ నరాధిప ॥ 83-185॥

సోమలోకమవాప్నోతి నరో నాస్త్వత్ర సంశయః ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ దధీచస్య మహాత్మనః ॥ 83-186॥

తీర్థం పుణ్యతమం రాజన్ పావనం లోకవిశ్రుతమ్ ।
యత్ర సారస్వతో జాతః సోఽంగిరాస్తపసో నిధిః ॥ 83-187॥

తస్మిన్స్తీర్థే నరః స్నాత్వా వాజిమేధఫలం లభేత్ ।
సారస్వతీం గతిం చైవ లభతే నాత్ర సంశయః ॥ 83-188॥

తతః కన్యాశ్రమం గచ్ఛేత్ నియతో బ్రహ్మచర్యవాన్ ।
త్రిరాత్రోపోషితో రాజన్ నియతో నియతాశనః ॥ 83-189॥

లభేత్ కన్యాశతం దివ్యం స్వర్గలోకం చ గచ్ఛతి ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ తీర్థం సన్నిహతీమపి ॥ 83-190॥

తత్ర బ్రహ్మోదయో దేవా ఋషయశ్చ తపోధనాః ।
మాసి మాసి సమాయాంతి పుణ్యేన మహతాన్వితాః ॥ 83-191॥

సన్నిహత్యాముపస్పృశ్య రాహుగ్రస్తే దివాకరే ।
అశ్వమేధశతం తేన తత్రేష్టం శాశ్వతం భవేత్ ॥ 83-192॥

పుథివ్యాం యాని తీర్థాని అంతరిక్షచరాణి చ ।
నద్యో వ్రాదాస్తడాగాశ్చ సర్వప్రస్రవణాని చ ॥ 83-193॥

ఉదపానాని వాప్యశ్చ తీర్థాన్యాయతనాని చ ।
నిఃసంశయమమావాస్యాం సమేష్యంతి నరాధిప ॥ 83-194॥

మాసిమాసి నరవ్యాఘ్రు సన్నిహత్యాం న సంశయః ।
తీర్థసన్నిహనాదేవ సన్నిహత్యేతి విశ్రుతా ॥ 83-195॥

తత్ర స్నాత్వా చ పీత్వా చ స్వర్గలోకే మహీయతే ।
అమావాస్యాం తు తత్రైవ రాహుగ్రస్తే దివాకరే ॥ 83-196॥

యః శ్రాద్ధం కురుతే మర్త్యః తస్య పుణ్యఫలం శృణు ।
అశ్వమేధసహస్రస్య సమ్యగిష్టస్య యత్ ఫలమ్ ॥ 83-197॥

స్నాత ఏవ సమాప్నోతి కృత్వా శ్రాద్ధం చ మానవః ।
యత్ కించిద్ దుష్కృతం కర్మ స్త్రియా వా పురుషేణ వా ॥ 83-198॥

స్నాతమాత్రస్య తత్ సర్వం నశ్యతే నాత్ర సంశయః ।
పద్మవర్ణేన యానేన బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ 83-199॥

అభివాద్య తతో యక్షం ద్వారపాలం మచక్రకమ్ ।
కోటితీర్థముపస్పృశ్య లభేద్ బహుసువర్ణకమ్ ॥ 83-200॥

గంగావ్రాదశ్చ తత్రైవ తీర్థం భరతసత్తమ ।
తత్ర స్నాయీత ధర్మజ్ఞ బ్రహ్మచారీ సమాహితః ॥ 83-201॥

రాజసూయాశ్వమేధాభ్యాం ఫలం విందతి మానవః ।
పుథివ్యాం వైమిషం తీర్థమ్ అంతరిక్షే చ పుష్కరమ్ ॥ 83-202॥

త్రయాణామపి లోకానాం కురుక్షేత్రం విశిష్యతే ।
పాంసవోఽపి కురుక్షేత్రాద్ వాయునా సముదీరితాః ॥ 83-203॥

అపి దుష్కృతకర్మాణాం నయంతి పరమాం గతిమ్ ।
దక్షిణేన సరస్వత్యా ఉత్తరేణ దృషద్వతీమ్ ॥ 83-204॥

యే వసంతి కురుక్షేత్రే తే వసంతి త్రివిష్టపే ।
కురుక్షేత్రే గమిష్యామి కురుక్షేత్రే వసామ్యహమ్ ॥ 83-205॥

అప్యేకాం వాచముత్పృజ్య సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ।
బ్రహ్మవేదీ కురుక్షేత్రం పుణ్యం బ్రహ్మర్షిసేవితమ్ ॥ 83-206॥

తస్మిన్వసంతి యే మర్త్యాః న తే శోచ్యాః కథంచన ॥ ॥83-207॥

తరంతుకారంతుకయోర్యదంతరం

రామప్రదానాం చ మచక్రుకస్య చ ।

ఏతత్ కురుక్షేత్రసమంతపంచకం

పితామహస్యోత్తరవేదిరుచ్యతే ॥

॥83-208॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి

పులస్త్యతీర్థయాత్రాయాం త్ర్యశీతితమోఽధ్యాయః ॥83॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

